

GEORGI ZLATEV-CSERKIN

SZEVdana HEGEDŰRE ÉS ZONGORÁRA – /ZENEKARI ÁTIRAT/

Georgi Zlatev-Cserkin: Szevdana

Nemzeti ünnepünkről, a felszabadulás napjáról egy klasszikus bolgár zeneművel, Georgi Zlatev-Cserkin Szevdanájával emlékezünk meg, amely a múlt század első felében született. Szerzője kivételes zeneszerző, hegedűs és tanár. 1905-ben született Ruszében, a helyi zeneiskola után két évig a szófiai Zeneakadémián tanult, majd tanulmányait a bécsi Zene- és Előadóművészeti Akadémián zárta le Theodor Lierhammer énekpedagógusnál, miközben zeneszerzésből Joseph Marx magántanítványa volt. 1929-től 1936-ig énekórákat adott az Állami Zeneakadémián, 1936-tól 1938-ig Theodor Lierhammer

asszisztense volt Bécsben, 1938-ban visszatért Bulgáriába. 1940-től az Állami Zeneakadémia tanára, 1944-től professzora, 1948-1954 között rektor, majd 1964-től 1974-ig a vokális fakultás dékánja. 1955-től 1958-ig énekpedagógusként dolgozott a pekingi, tiandzsini és sanghaji konzervatóriumban.

A Szevdana eredetileg hegedűre és zongorára készült, de energikus jellege miatt később kvartettek is játszották, és zenekari átírata is van. Föltételezik, hogy a remek darabot Canko Cerkovszki Öreg ég alatt (Pod sztaroto nebe) című színdarabja ihlette. Szevdana a falu szépe, Sztanko csősz lánya, aki beleszeret egy Goran nevű szegény hegylakóba, de megkéri a gazdag Kâncso csorbadzsi fiának. Szevdana hű marad Goranhoz, ezért az apja elátkozza, ő pedig megőrül. A falu kiközösíti, s a lány meghal. A falut ezután aszály sújtja, és az emberek megértik, hogy a természeti csapást a szerelméhez és szabadságához ragaszkodó Szevdana és Goran tragikus sorsa miatt kell elszenvedniük.

Sasha Mäkilä (karmester)

Sasha Mäkilä finn karmester az opera- és szimfonikus vezénylés terén nemzedékének egyik legnagyobb tehetségeként szerzett hírnevet magának. 1973. június 19-én született Keravában. A híres Seppo Laamanen csellista osztályában tanult kisbőgőzni, a helsinki egyetemen pedig zenetudományt, pedagógiát és filozófiát hallgatott. 2001-ben a

szentpétervári konzervatóriumban Leonyid Korcsmarnál kezdett opera- és szimfonikus vezényléssel foglalkozni. 2004 után a helsinki Sibelius Akadémián Leif Segerstam

professzornál, a coloradói Aspenban pedig David Zinmannál folytatta énekari és zenekari karmester-tanulmányait (Amerikai Karmesterakadémia). 2004-ben és 2005-ben ő vezényelt az első és második nemzetközi Nordic Musics fesztivál megnyitóján. 2007-től 2010-ig Sasha Mäkilä Kurt Masur segédkarmestere a francia Nemzeti Zenekarnál, 2010-től 2012-ig pedig a Franz Welser-Möst által vezetett clevelandi szimfonikusoknál töltötte be ezt a funkciót. Vendégkarmesterként működik számos európai, ázsiai és dél-afrikai zenekarnál. Széles repertoárja a barokktól napjainkig ível.

Szvetlin Ruszev (szólista)

A híres Sendai Nemzetközi Zenei Verseny első helyezésének elnyerése (2001. május) óta Szvetlin Ruszev a hegedű karizmatikus virtuózaként fényes nemzetközi karriernek örvendhet: világszerte a leghíresebb hangversenytermek nyílnak meg előtte a moszkvai Nagyszínháztól a tokiói

Suntory Hallon, a szöuli művészeti központon, a Salle Pleyelen (UNESCO SP), a párizsi Théâtre des Champs-Élysées-n és Cité de la Musique-en át a budapesti Bartók és a szófiai Bulgária Teremig, ugyanígy a frankfurti Alte Oper, a berlini Konzerthaus, a Buenos-Aires-i Kirchner Központ, a brüsszeli Palais des Beaux-Arts és az ENSZ genfi palotája. Fáradhatatlanul koncertezik az egész világon – Európában, az Egyesült Államokban, Latin-Amerikában és Ázsiában. Rendszeres vendégszólistája a legjelesebb zenekaroknak, így például a Francia Nemzeti Zenekarnak, a francia Nemzeti Rádió zenekarának, az Orchestre de la Suisse Romande-nak (OSR), a belga nemzeti zenekarnak, a szöuli, tokiói, indianapolisi filharmóniának, a bukaresti Enescu Szimfonikus Zenekarnak, a Román Nemzeti Rádió Zenekarának, a Cremerata Balticának, stb. Híres karmesterekkel dolgozott, például: Myung-Whun Chung, Leon Fleisher, Yehudi Menuhin, Yuzo Toyama, Marek Janowski, Emmanuel Krivine, François-Xavier Roth, Jean-Jacques Kantorow, Dennis Russell Davies, Lionel Bringuier, Emil Tabakov, Najden Todorov, stb. 2000-től különböző bolgár, francia, lengyel, koreai, japán és svéd zenekarokat vezet és vezényel. Rendkívül széles repertoárja a barokktól a kortárs zenén át a népszerű műfajokig terjed. Szvetlin Ruszev, miután tíz évig a párizsi felsőkonzervatóriumban tanított, jelenleg a tekintélyes genfi Haute École de Musique professzora.